

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un fir garmond prima-dată 14 bani, a doua oară 12 bani
a treia-oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refuza. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cîsnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss-Bernat „la loter.”

Sovinizm în instrucție.

I.

În toate statele din lume, preocuparea principală este creșterea noilor generații. În raportul gradului de cultură se înșiră statele la lupta pentru glorie, mărire și neafinare. Astăzi, când ramurile manifestării de forțe și producțiile sunt atât de diferite, când concurența pe toate căile este atât de pronunțată, numai acele popoare pot avea șanse de reușită, cari țin socotă de toate cerințele timpului modern. Politica culturală deci se poate numi de cea mai importantă pentru orice națiune.

În parlamentul maghiar, la ordinea zilei este bugetul cultelor și instrucțiunii publice. Discuțiunea a fost deschisă prin esoposul ministrului Wlassics, un esopos, care culminează în tendința revoluționară, în scopul criminal — declarat pe față — de a nimici orice manifestare culturală a naționalităților nemaghiare din Ungaria, de a pune în treagă instrucțiunea țării în serviciul creării unității statului național maghiar, de a fărâșii pe banii țării armele de estirpare a majorității nemaghiare și a clădi tortură pentru utopia idee a sovinișmului maghiar.

Până acum opt milioane de coroane au fost întrebuințate din casa statului pentru școli, menite să maghiarizeze pe cetățenii nemaghiari ai Ungariei. Aproape două sute de școli de stat au fost ridicate numai în anul trecut prin înțurcarea locuitorilor de naționalități. În școlile acestea se servește exclusiv cultivarea limbii maghiare, impuse cu forța, dictată cu brutalitate la milioane de cetățeni, pentru cari această limbă pe cât e de străină, pe atât e și de urgisită. Ear' pentru anul acesta alte vre-o șapte milioane cor. sunt menite spre nimicirea noastră cu înființarea școlilor de stat.

Politica mea paralelă, — a zis Wlassics, — este, ca să ridic școlile de stat prin înțurcarea mizte, curat maghiare și curat nemaghiare. Nu neglijez ținuturile locuite de naționalități, dar' nici-când n'am făcut secret, ci direct am făcut un principiu cardinal al politicii mele din aceea, că eu voiesc să ridic preponderanța culturală a rasei maghiare. Căci, dacă spunem în continuu, că această națiune și acest stat trebuie să fie maghiar, Maghiarii să fie conducătorii: atunci, dacă neglijăm fondul cultural al rasei maghiare, ce preț o să aibă această maghiarime pentru viața de stat, națională și culturală? — Cu-

prinsul programelor de învățământ îl fac național. În școli introduc ornamentica maghiară.

Eată câteva vorbe, rostite de pe banca ministerială. Dacă Sécuii vorbesc și fac bazaconii, mai mult îi compătimim, decât ne indignăm; când însă un ministru ungurec vine în plin parlament și strigă moarte asupra vieții naționale culturale a peste zece milioane din locuitorii acestei patrii, acest fapt nu-l putem privi, decât ca o criminală provocare la revoltă contra draconicului sistem, profasat de guvernul unguresc.

Vedem, că politica culturală urmărită de guvernul maghiar este lipsită cu totul de caracterul larg, umanitar, de a crea între toate popoarele din Ungaria acea armonie culturală, acel grad de dezvoltare intelectuală, care singur și numai singur este în stare să unească pe toți locuitorii țării în jurul acelui frumos ideal, ce se numește iubire de patrie, adevărat patriotism. Sentimentul patriotic în dezvoltarea sa ține pas cu dezvoltarea culturală. Francezul este cel mai infocat patriot, pentru-că a ajuns pe un piedestal de cultură, de unde vede în întreagă splendoarea gloria franceză întrupată în patriotism.

Astfel de rezultate nu se pot însă ajunge prin octoarea unei culturi false, străine de temperamentul, de natura, de caracterul unui popor. Instrucțiunea nu mai atunci poate avea rezultate reale, binefăcătoare, dacă corăspunde pe deplin modului de gândire, sentimentelor, lumii sufletești a unui popor. O cultură națională maghiară nu poate fi impusă Românilor, cari pe lângă toate persecuțiunile, pe lângă toate păcătoasele încercări și pedeci în dezvoltarea lor culturală, dispun astăzi de o cultură proprie națională, isvorită din sufletul, din inima, din caracterul lor propriu. Chemarea, datoria statului ar fi nu tendința de nimicire, nu fărâșirea de pedeci, nu persecuțiunea, ci spriginirea directă a fiecărei naționalități din această țară în dezvoltarea culturii proprii naționale. Pentru-că acele zeci de milioane votate an de an pentru resortul cultelor și instrucțiunii publice, nu sunt câștigate numai din sudoarea Maghiarilor; în casa statului toți cetățenii patriei își varsă obolul lor, și deci toți au dreptul a pretinde, ca pe banii lor să li-se creeze instituțiuni culturale naționale, ear' nu oficio de maghiarizare.

Guvernul maghiar însă nu urmărește scopuri culturale. Nu dezvoltarea științelor și a culturii, ci crearea națiunii unitare maghiare e scopul pronunțat al guvernului din Pesta.

Nu există stat unitar maghiar până atunci, până-când școala nu se află

cu totul și imediat în mâna statului, care reprezintă națiunea maghiară. Sigur trebuie să seosească ziua, când statul maghiar va da piept cu separatismul naționalităților și confesiunilor și va răpi viitorul, adică școala din mâinile lor. Așa glăsuiește „Pesti Napló”.

Pot fi școlile de stat, confesionale, comunale, ba chiar și private, dar' toate de-arindul să fie naționale (maghiar). Asta-i lucrul principal. Așa glăsuiește „Magyarország”.

Va să zică, nu-i destul, că statul cheltuiește milioane din banii țării exclusiv pentru scopuri maghiare, cu planul de a amălganisa toate naționalitățile nemaghiare într-o cultură unitară, într-o națiune unitară maghiară, ci Maghiarii în nebulia lor soviniștă pretind, că până și școlile susținute cu multă trudă din propriile noastre puteri să fie niște institute de maghiarizare, niște mijloace de proprie nimicire națională. Toți se aruncă ca șacalii asupra noastră, pretinzând controlă peste controlă, inspecționare peste inspecționare, amestec peste amestec în toate ale noastre, pentru-că școlile nemaghiare să „respire un adevărat spirit național” (maghiar).

Dar' spiritul turbat, ce „respiră” din toate organele de publicitate jidomagiare, nu se mărginește aci. El se resfringe în toate acțiunile parlamentului și guvernului unguresc.

Despre această acțiune vom vorbi într-un alt articol.

Sibiu, 18 Febr. 1901.

Delegațiunile și alegerile.

Unele ziare din Pesta scriu, că Széll a primit zilele acestea informația pozitivă, că reichsrath-ul în cursul unei delegații, care se va desfășura în curând pe lângă membrii delegațiilor și ai comisiei de cuotă. Guvernul maghiar ar fi voii, ca delegațiunile să se întrunească în Mai, dar' aceasta se pare a fi imposibil. Dieta maghiară are încă mult material de pertrat, încât abia va fi gata cu el până la februarie de vară. Astfel întrunirea delegațiilor ar s-a amînat pe Septembrie, când se va dizolva și dieta și se vor face noile alegeri.

Acele sunt combinații, cari însă se prezintă ca verosimile.

Din dietă.

La ordinea zilei a fost bugetul cultelor. Până acum au luat cuvîntul deputații: Ianits Imre, pretinzând mai multă energie pentru maghiarizarea Slovacilor și înfrîngerea agitatorilor panslaviști; contele Zichy János critică aspru neconfesionalismul instrucțiunii publice, care duce la o to-

tală ruină morală; numai confesiunile sînt în stare să deie tinerilor generațiuni o creștere, care nobilizează și inima și mintea. Dóza Endre, într'un fel de essay, a arătat, că nu-i nici un pericol în cultura separată a naționalităților, dacă aceasta este pîrînsă de spiritul culturii conducătoare a rasei dominante. Pader Rezső pretinde educațiune în spirit creștinesc, urgitează crearea autonomiei catolice. Coatele Tisza István critică aspru direcțiunea apucată de profesorii universitari pe terenul juridic. Toată activitatea lor stă numai în imitarea Nemților. Rátkai László pretinde patru milioane pentru asiluri de copii, cari menite sînt să deie primele cuvinte în gura copiilor. Adecă tot scopul maghiarizării.

Au mai fost și trei interpelații; Kossuth Ferencz, esternistul opoziției, a făcut interpelare în chestiunea ocupațiunii din Tiencin, apoi a întrebat ce-i cu ancheta din Murș-Osorheiu?

Toată discuția se învîrte mai cu seamă în jurul nenorocitei „idei”.

Nou ministru de război. Am amintit zilele trecute, că ministrul comun de război Krieghammer se va retrage din postul său. Ziarele din Pesta anunță, că retragerea lui Krieghammer e decisă, dar' va urma numai după încheierea delegațiilor. Krieghammer e designat de guvernul militar al Bosniei și Hercegovinei, ear' urmaș al lui va fi baronul Schönaich.

COMITETUL MACEDONEAN DIN SOFIA, care provocase conflictul între România și Bulgaria, a fost dizolvat de guvernul bulgar.

Guvernul Ivancioff-Radoslavoff sau nu voia, sau nu putea a lua măsuri severe contra comitetului și a șefului acestuia, vestitul Sarafoff, cu toate dovezile subministrare contra lui din partea României. Noul guvern Petroff, sub presiunea diplomației europene și mai cu seamă vîzînd, că acțiunea revoluționară nu e spriginită nici din partea Rusiei, s'a decis a aplica măsuri severe contra comitetului, ear' Sarafoff, pus sub supraveghere polițiană, a fost dat în judecată.

Acest pas din partea Bulgariei e o satisfacție pentru România, dar' satisfacția va fi numai atunci deplină, dacă asasinii refugiați în Bulgaria, în frunte cu Sarafoff își vor lua pedeapsa meritată.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

CĂLUGĂRUL.

— Novellă —

16

de

Emilian.

(Urmare).

Dumbravă și Eva erau fericiți. Nespus de fericiți... În anii primi ai căsătoriei, erau încă niște copii îndrăgoși, ce se giuguleau și desmierdau cu o naivitate în adevăr copilărească, pentru-că nu peste mult viața reală, cu grijile ei, pe el s'îl făcă bărbat — și înocet în inoetul farmecul copilăresc al căsătoriei s'îl sfîrșească, iubindu-se și acum cu aceeași iubire, dar' mai cu minte, mai serios, vîzîndu-și fiecare de lucrurile sale.

Dumbravă mergea la liceu, sosind acasă își săruta nevasta, se ducea în odaia lui de scris și se apuca de lucru.

Cărți didactice, broșuri peste broșuri, articol din toate ramurile științei burgeau din peana lui, întemeiindu-i renumele și umplîndu-i punga...

El vedea acum, că opera inimii e sfîrșită. Acea pe care a iubit-o și care

l'a iubit într'adevăr a devenit soția lui. A-și perde acum timpul pentru desmierdări și glume tinerești e o copilărie. Eva își are afacerile ei, el afacerile lui.

În sufletul lui se pășcă ambiția judecării, ambiția omului conștiu de vrednicia lui, de a se manifesta, în toată mărimea spiritului lui, de a se face renumit prin știință, creîndu-și astfel viață și bunăstare, ca soția lui să aibă din belșug toate, creînd că astfel face destul față de soția lui iubită.

Aproape tot timpul liber când nu era cuprins la liceu, muncia și studia. Nopti întregi stătea gîrbovit lângă manuscrisele lui, devenind un adevărat om al științei. Urmarea naturală a fost că era pururea distras și serios.

Femeile însă, cari se mărită din iubire, nu cugetă ca bărbatul... Iubirea lor pretinde din partea bărbatilor gingășie din tinerețe, din anii primi ai căsătoriei, și dacă bărbatul se cugetă în mod mai real, ele devin nefericite.

Așa s'a întâmplat și cu Eva. Când a observat că Dumbravă se schimbă, că o neglijează și i-se pare că-i prețuiește mai mult cărțile, decât cum ar prețui o pe ea, par'că s'a vîzît îngelat în toate speranțele ei, și a început a se simți foarte nefericită.

La început a încercat s'îl atragă earăși, s'înceapă earăși viața din anii primi, atât de fericită pentru ea.

Merger în odaia lui de lucru, își încolăcea brațele în jurul gâtului lui, îl săruta, îl giugulea și se ruga:

— Jertfește-mi câteva clipe și mie... Dumbravă suridea fericit, și în ochii lui lucia lacrimă de bucurie, când își îmbrățișa nevasta.

Dar' par'că nu mai era cel vechiu, nu mai știa să vorbească naivități ca în trecut. Începea să vorbească de planurile lui, de ideile lui în câte-o chestie de filosofie, și mai târziu o ruga bărbat pe Eva, s'îl lase singur, să mai lucre ceva...

Eva părăsia odaia cu resignație, ca afară să se isbucnească în plîns și să se tânguiască singură, cât e de părăsită și nefericită.

Așa treceau zile, luni și ani. Rînd pe rînd inima ei începu a se înstrăina de omul acela, care nu mai știa iubi, și vanitatea ei femeiască se revolta în contra bărbatului, care, după părerea ei, nu o prețuia în nimic.

I se căia une-ori și lui, că o neglijează și începea să plîngă.

La ocazii de aceste Dumbravă își săruta nevasta cu gingășie, și se simțea fericit, că îl iubește așa ferbinte și acum. Îi vorbea apoi o jumătate de cîm spre a o convinge că așa trebuie să fie, și după aceea earăși se retrăgea în odaia lui să lucre mai departe, lăsîndu-și femeia din nou singură...

Erau deja de 7 ani căsătorii și nu aveau copii.

Dumbravă era înaintat în etate. În pîrlul lui negru, se zăreau ici-colea fire albe, Eva abia avea 26 de ani, și în loc

se îmbătrânească, părea că întinerește din zi în zi. Era de o frumusețe fermecătoare...

Și această femeie tină și frumoasă, la început s'a simțit nefericită, că bărbatul o neglijează, rînd pe rînd însă s'a răcit față de el. Pe urmă i'a devenit indiferent și în urma urmei, a început s'îl urască pe acest idiot bătrîn, nebun în cărțile lui, și lângă care e condamnată a-și petrece zilele...

Dumbravă însă nu observa și nu putea să-și deie seama de aceste schimbări sufletești a nevastei sale. Mergea la liceu și plecînd își săruta nevasta, refîntîndu-se acasă o sărută earăși, și se retrăgea în odaia lui de lucru, fericit că are o soție frumoasă, care îl iubește, și îmbătat de renumele de scriitor, ce i'îl a câștigat și i'îl mîrea cu fiecare op nou...

Alexandru Ionescu era și acum prietenul lui nedespărțit și zilnic venia pe la ei. Sufletul lui și față de acesta trech prin aceleași schimbări: îngropat în cărțile lui, puțin îi păsa că Ionescu e la el. El luca și Ionescu se întîrînea și își petrecea cu Eva. Treceau zile întregi, aproape săptămîni și Dumbravă abia schimba câteva cuvinte cu Alexandru, deși era oaspete lor de toate zilele.

Și Eva biata, avea noroc în singurătatea ei cu Ionescu.

În anii primi, când Dumbravă știa să fie un soț așa de iubitor, abia aștepta să meargă odată Ionescu, să rămîna ea-

Societățile țărănești de economie.

Sub acest titlu „Apărarea Națională” publică un interesant articol despre societățile economice, ce se înființează în satele României, la inițiativa și sub conducerea cu deosebire a învățătorilor rurali.

Ne bucurăm mult de această salutară și binefăcătoare mișcare, care va da fructele cele mai bune. Declarăm totodată, că sîntem aplicați cu cea mai mare plăcere a da tot ajutorul posibil fraților noștri din România, pentru a ajunge la rezultate pe acest teren. Le stăm la dispoziție în a le da informații referitoare la înființarea de astfel de societăți, detalii de începuturi și ori-ce îndrumări, apoi putem trimite frunțășilor exemple de statute, ca modele, regulamente etc.

Facem aceasta cu cea mai mare plăcere, dat fiind, că frate pe frate cu plăcere se ajută și noi ca frați una și nedespărțiti trebuie să fim pe terenul cultural și economic.

Articolul „Apărării Naționale” e următorul:

Printre învățătorii sătești din țară se semnalează, de câțiva vreme, o mișcare ce merită o atențiune deosebită și încurajare din partea întregii presei și a tuturor autorităților, căci mișcarea e pornită cu un scop nu se poate mai frumos și mai patriotic.

E vorba de societățile de economie ce se înființează de țărani prin sate, sub îndemnul și sub conducerea mai ales a învățătorilor.

Am avut bucuria a semnala înființarea unor asemenea societăți în numeroase localități din țară.

De data aceasta învățătorii sătești dau dovadă că i-au înțeles perfect misiunea lor, după pilda fraților din Ardeal.

În adevăr, exemplul societăților țărănești de economie ne-a venit din Ardeal. Se dovedește astfel, nu știu pentru a cătea oară, că centrul de viață al românismului e Ardealul, că inima care împarte sângele regenerant în tot organismul neamului românesc, e Ardealul.

Acolo simburile romanice, sădit de Traian pe pămînt dacic, a încolțit, a răsarit și a crescut stejar puternic, ale cărui ramuri au ajuns apoi până la mare. Din Ardeal au pornit întemeietorii Moldovei și ai Valahiei mari. Și când aceste două ramuri, prin vijeliile veacurilor, erau aproape să se usuce și să piară, erau datătoare de viață și mîntuitoare tot din Ardeal a venit, aici acolo e rădăcina sănătoasă și trunchiul puternic al neamului nostru.

Așa și acum la sfîrșitul celui de-al XIX-lea veac dela nașterea lui Christos și aproape al XVIII-lea dela nașterea poporului românesc, ramurile acestui

răsi singură cu soțul ei iubit. Cu timpul însă, vîzîndu-se părăsită, abia aștepta sosirea lui, ca să mai aibă cu cine se întrețină, să nu fie tot singură. În timpul din urmă l'a rugat chiar ca să vină mai des, să stea mai mult, că i-e grozav de urît — singură.

La început Alexandru a considerat pe Eva ca nevasta prietenului său și Eva l'a considerat ca pe cel mai bun amic al soțului ei, și se născu un fel de intimitate prietenească între ei.

Cu vremea însă, sufletele lor trecură prin schimbări mari.

Din ce Eva se răcea mai mult față de bărbatul ei, din ce se simțea mai atrasă de Alexandru, unicul, care în singurătatea ei o distra.

Fără voință ei făceau une-ori asemănare între bărbatul ei și între Alexandru și totdeauna îl afla pe acesta suferitor.

Și apoi ei ca persoană îi părea ispititor de frumos, acest om tinăr încă, palid și trist la față, cu ochii mari și privirea vagă, care știa să fie atât de gingaș și atât de prevenitor împlinindu-i ori-ce dorință...

Contactul zilnic cu el, petrecerea de ore întregi, gîngășia lui în comparație cu purtarea bărbatului ei... toate acestea par'că se confurau și o scoată din minți...!!

(Va urma).

popor, dintre Dunăre, Prut și Carpați, earăși dând semne de «traiu rău», din nou își căpăta regenerarea dela trunchiul ardelenesc.

În goana amețitoare după civilizația apuseană, cărmuitorii Românilor din regat n'au băgat seamă, că mulțimea cea mare, țărănimea, tocmai elementul de căpetenie al țării, rămâne tot mai mult în urmă și nu cunoaște drumul.

Acum tocmai a început să se bage de seamă; și trebuie, absolut *trebuie*, să se îndrumeze altfel țărănimea noastră.

Ear' acei cari, în această privință, pot mai mult decât toate guvernele, decât cei mai dibaci oameni politici, sunt *preoții și învățătorii*. Dar' cum și ce fel și ce trebuie să facă? Exemplul cel mai viu, povața cea mai pricepută, au aflat-o la *preoții și învățătorii Românilor ardeleni*. Acolo, sub cărmuirea acestor doi factori, Români și-au fundat societăți economice, bănci rurale, forțărețe inexpugnabile, la adăpostul cărora Români își apără viața lor națională în contra asalturilor desperate ale Maghiarilor.

La noi, răul cel mare, de care suferă țărănimea, e sărăcia. Afirm aci fără teamă de desmințire, că dintre toate popoarele europene, cel mai prost chivernisit al vieții e poporul român din regat. De aci trebuia și trebuie să se înceapă acțiunea de vindecare.

Și acest lucru l-au priceput învățătorii noștri sătești, când au început mișcarea pentru înființarea societăților de economie printre țărani.

Mai e nevoie să arătăm aci binele imens ce rezultă pentru țară din crearea unor asemenea instituțiuni?

Etă acum, cu adevărat, învățătorii sătești au înțeles și sunt la înălțimea misiunii lor.

A fost o epocă tristă când mulți dintre învățătorii sau căzuseră în rătăcirile socialismului, sau erau cuprinși de frigurile savanteriei ridicole.

Această din urmă boală mai persistă pe unele locuri; cunosc casuri de învățători cari în discursuri țărânilor vorbindu-le de Cicerone și de Herbert Spencer; casurile sunt absolut autentice. Dar', cu timpul, vor dispăre, de sigur, și aceste urme ale ridicolului superficialității noastre și se vor convinge toți, că singura activitate cu adevărat rodnică și deservită țemeinică, este numai, absolut numai, aceea, care răspunde *direct* nevoilor *țărânilor*.

De aceea nu avem destule cuvinte a lăuda pe inițiatorii și întemeietorii societăților țărânești de economie și dorim din adâncul sufletului, ca exemplul lor să fie imitat în toată țara.

Briar.

Cum crește numărul Maghiarilor.

Lăpușul-ung., 15 Febr. 1901.

Cum crește numărul Maghiarilor — pe hârtie, se vede și din următorul cas, ce s'a petrecut la noi cu ocazia numerotării populațiunii:

În Lăpușul-ungureș s'a făcut numerotarea prin patru comisari. În partea aceea a comunei, unde locuiesc mai multe familii române, numerotarea a fost încredințată unui Armean, cu numele Hollosi Kajetan, de profesie maeștru funar. Acest comisar s'a purtat de tot rău cu conscrierea unor familii române, anume: *George Mășcan senior, Ioan Mășcan, Augustin Lăuș, Leontin Moga, George Oniș, Vasile Mureșan, Dumitru Rednic* și alte persoane singuratic, 9 la număr, sunt conscriși toți ca *Maghiari greco-catolici*. O doamnă maghiară a căreia bărbat e Român, a făcut atent pe comisarul zicând: Domnule te fac atent că în familia noastră numai eu sunt Maghiară, bărbatul meu, fiul, nora mea *sunt Români*, pentru-ce 'i ai scris cu *limba maternă maghiară*? Funarul nostru începî atunci cu politica, zicînd că sîntem în țara ungurească și căți locuim aici, *toți sîntem Unguri*.

Doamna respectivă se miră foarte de această purtare a funarului și indignată până la culme de atîta cutezanță protestă zicînd, că dînsa nu știe ca în Lăpuș s'fie Maghiari gr-cat. Dar' înzădar, căci funarul nostru sumet, ajungînd în domnie așa mare, rămase neduplicat și continuându-și manopera începută, fabrică 9 familii și 9 persoane *Maghiari noi gr-cat*.

Venindu-mi la cunoștință cele săvîrșite de «zelosul» numerotar, numai decât am făcut protest la locul competent, descriind isprăvile cocoanelor *Hollosi*; durere însă, mi-s'a zis că eu nu-s chemat a mă amesteca în astfel de lucruri.

Indignat de atîta nedreptate, și neputînd să retac așa ceva în detrimentul neamului românesc, m'am hotărît să public acest cas, ca să știe cele 35 mil locuitori români din cercul Lăpușului, că cine e *Hollosi Kajetan*.

El care a trăit până acum din banii noștri, să lăsam să-l susțină stăpînul, într'al cui serviciu s'a născut.

„Sentinela”.

Burghezimea românească.

II.

(p. d.) În programul de luptă al partidului național săsesc locul de frunte îl ocupă apărarea intereselor economice, industriale și comerciale ale poporului săsesc. Este prin urmare natural, că și presa politică a Sașilor să tracteze sistematic și la loc de frunte chestiile industriale și economice. În timpul din urmă ziarele săsești arată temeri mari și dau signalul de înfrîntare, că mica industrie săsescă este amenințată de cutoipirea elementelor străine și mai ales de maghiarizare.

Sub titlul «*Conservarea micii industrie*» ziarul «*Sieb. D. Tageblatt*» scrie un prim-articol, care din multe puncte de vedere merită a fi cunoscut și de publicul român.

— În ultimul an școlastic la școlile de meseriași de pe teritoriul fondului regin au fost înscrși 2210 ucenici. Dintre aceștia după naționalitate au fost: 1431 Germani, 538 *Români*, 228 Maghiari, 8 Israeliti și 5 de altă naționalitate.

Prin urmare aproape jumătate din ucenicii de acum și din viitorii calfe și maeștri nu mai sînt Sași. Așa de departe a ajuns industria, care mai nainte era exclusiv săsescă, în scurtul interval de trei decenii! Ori-cine vrea să vadă poate vedea, ce însemnează asta pentru burghezimea și țărănimea noastră. Este cutoipirea treptată și succesivă și în fine înlocuirea industriilor sași prin alte elemente. Și apoi *ne mai fiind săsesc miezul burghezimii orășenești, oficiile de maghiarizare vor ajunge ușor să desnaționalizeze întreg poporul*.

— Primejdia acestei îngrijitoare desfășurări a lucrurilor n'a rămas necunoscută în cercurile conducătoare ale poporului nostru. Căci tocmai în timpul din urmă presa săsescă a tractat adese-ori tema: a sări într'ajutorul industriei noastre. Dar' propunerile de îndreptare lasă nelămurit tocmai acel punct, unde este mai urgentă lipsa de ajutor...

— Industria și clasa industrișilor noștri este în timpul de față cu totul *desorganizată*. Avem, ce e drept, și astăzi asociațiuni, reuniuni industriale, camere de comerț și de industrie. Însă camerele de industrie, ca organe mijlocitoare între guvern și clasa industrișilor, ca toate oficiile întocmite în mod bureaucratic, au mai mult chemarea de a face administrația esternă, decât rol de a crea, și în special, după natura lucrului, nu pot servi scopurilor săsești. Insoțirile de astăzi, o palidă continuare a breslelor de odinioară, au numai o umbră de viață esterieară, le lipsește puterea pentru acțiuni de propagandă. Libertatea de industrie a zdrobit formele cele tari ale breslelor și a lăsat pe puterile sale proprii pe fiecare singuratic în lupta pentru existența sa. Lipsește deci spiritul de solidaritate, conștiința de castă și toate acele frumoase virtuți și îndemnuri la activitate și pentru întreg corpul industrișilor.

— Reuniunile de meseriași ar fi în primul rînd chemate de a veni într'ajutorul industriei decăzute și în direcția aceasta. Ne-am făcut modești și dorim deocamdată numai conservarea statului nostru industrial în toate ramurile vitale ale industriei. *De vor mai merge tot așa lucrurile încă o generațiune în nepăsare și tânguiri fără de nici un folos, atunci s'a isprăvit cu clasa burghezilor și industrișilor sași*. Ceea-ce este desorganizat, trebuie organizat, membrele împrăștiute trebuie adunate la oaltă și conști de țința dorită trebuie puse în serviciul *ideii poporului săsesc*. Lucrul cel mai neapărat de lipsă este: *Să creăm succesiune săsescă din oraș și dela sate pentru mica industrie*.

— Ca model de activitate să servescă reuniunile noastre agricole. Meritul, că în economia noastră agricolă s'a făcut un curent mai sănătos, este al bărbatilor conducători ai poporului nostru și al reuniunilor agricole. Căci dela sine țărânul nu ar fi ajuns la nici una din marile reforme. — Tot astfel trebuie făcut și cu industria. Să ne fie permise a recomanda aci o singură metodă de acțiune. Nu trebuie să așteptăm până-ce meseriașul nu mai poate trăi. Ci trebuie să aplicăm principiul așa numitei «misiuni interne» și cu privire la lipsele materiale și profesionale ale cla-

sei noastre industriale. Felul acesta de lucrare, care trebuie făcută cu inimă caldă și cu cel mai deplin devotament, este într'adevăr greu, dar' adevărații amici ai poporului nostru n'au să se înspăimînte. *Trebuie să se afle bărbăți, cari să-și iee osteneala asupra lor*. Noi cerem numai întregirea golurilor în burghezimea noastră. Cine va îndeplini lucrarea aceasta cu rezultat, acela va face un serviciu neprețuit poporului săsesc.

Am redat în toate părțile sale esențiale momentuosul cuvînt al confratelui sas. Pe cât de mult respect avem pentru ardarea cu care vedem, că se tractează despre viitorul burghezimii săsești, pe atât de neîmpăcați sîntem cu felul curios și nesincer, în care se discută întreaga chestiune. Numai în chipul acesta ne putem și explica, cum de tocmai Sașii, cei mai vechi și cei mai tari pe terenul industrial, se plîng de primejdia, ce ar amenința burghezimea lor. Dacă în școlile din fondul regiu pe lângă 1431 de ucenici sași au fost 538 Români și 228 Maghiari, este asta vre-o minune înspăimîntătoare? Noi credem, că în proporție cu numărul locuitorilor, trebuia să fie cu mult mai mare numărul ucenicilor români. Sau doară își închipuiesc frații Sași, că trăim tot pe timpul breslelor (Zunft), când pentru Români erau închise porțile împărăției meseriilor? Dacă nu-și închipuiesc așa ceva, pentru-ce le cade greu, că din mulțimea poporului român se aplică la meserii și 538 de ucenici români. Fie siguri, că ajungînd aceștia maeștri, nu din punga altora, ci tot din a poporului român se vor susține prin munca lor.

Este deci o falsă închipuire, că elementele străine ar amenința să cutoipească pe industria sași. Și este nejust și nedemn de ideile timpului nostru, ca preamărind o instituțiune medievală, cum este aceea a breslelor, să ceri ca și acum industria să fie exclusiv în mîna Sașilor.

Revistă esternă.

Din Spania.

În Madrid domnește regimul militar. Foile nu îndrăznesc să scrie nimic despre mișcările revoluționare. Contele de Caserta, unul dintre eroii cei mai urgiași ai scandalurilor s'a văzut silit să plece cu familia la Cannes. Ziarul «*Imperial*», apărut în ultima oră înainte de cenzură, anunță, că ministrul-president *Azcarraga* a demisionat, și că sau *Sagasta* sau *Silvela* va fi încredințat cu formarea unui nou cabinet.

Răsboiul de independență.

Generalul De Wett înaintează repede în colonia Cap. Lângă Kimberley a nimicit toate viaductele. Burii au aruncat în aer un tren de muncitori între riul Vaal și Greilingstad. *La Edenburg au aruncat în aer patru trenuri*.

Știri mărunte.

Sofia, 17 Februarie n. Guvernul în urma alegerilor pentru sobranie 'și-a dat demisia. Petroff 'i-a spus prințului, că nu poate să unească pe Stambaloviști cu naționalisti; prin urmare nu poate forma o majoritate. Probabil va urma *dictatură militară* în Bulgaria.

Londra, 17 Februarie n. Se anunță că încoronarea regelui Edward va fi în 24 Iunie.

Din jurul Tarzii.

Iarnă generală. — Magazin de bucate. — Volnicie solgăbirească. — Căpătuiala matriculanților.

— 16 Febr. c.

Iarna e în toiu el. Neauă groasă acopere sîmînăturile, care azi-toamnă erau mult promițtoare. Mai puțin promițtoare este însă viața românească și viața socială din aceste părți. O iarnă grea, un ger puternic bîntuie pe aici, așa că nici cel mai plăpînd și mai nevinovat firicel de iarbă nu se ivește ca să vestească o primăvară cu nădejdi de un reînceput al unei mișcări, al unei lucrări, românești ori baremi sociale.

Poporul e ajuns la sapă de lemn. Ți-se rupe inima de jale, când auzi gemetul disperat al țărânului român, ce-și petrece cu ochii scăldați în lacrimi vițuțele, ce 'i-le duce executorii, urmați de creditori. Cărturarii: preoții și învățătorii abia mai înnoată și ei în marea de miserie. Ei nu se știu svîrcoli din ne-căz și în ajutor alți nu le vin. N'are cine. Și ei bine o știu asta și — totuși doar' cel mult gem și se căsesc. La mijloace de scăpare abia se mai gîndește ici-colea — câte un cutezător.

Dar' cine cutează și cine bine cumpenește, acela ajunge să culegă frumoase roade.

Pildă clasică ne dă poporul treaz din comuna *Dumbrău* (între Turda și Vințul-de-jos). Aici are comuna bisericească un tinăr, dar' bogat *magazin de bucate*. Formarea, administrarea acestui magazin — cîștigă titluri de laudă poporului și conducătorilor lui. Cu Jeosebire începutul magazinului — este vrednic de laudă. Căci eată cum s'a făcut: S'a întîmplat, că Dumbrăul a rămas vre-o 2—3 ani fără preot. În timpul acesta credincioșii au lucrat «în clacă» pămînturile, ce formau eclesia preotului. Cu roada culeasă au pus temelie unui magazin de bucate bisericesc. Acest magazin, după o existență de abia 3 ani, dispune azi de peste 1400 măsuri (ferpule) de bucate. Foloseale lui sînt nersele de mari atât pentru țărani, cât și pentru interesele biserice. Laudă fundatorilor și conducătorilor de acum!

Administrația ungurească și p'aici își trăiește zilele domniei tătarești. Solgăbireii și notarii se întrec în bașibozuci. Cea mai nouă ispravă a fisolgăbireului *Mészáros* din Vințul-de-sus este suspendarea vrednicului jude comunal Andrei *Nicoară* din Dumbrău. Acest cinstit bătrîn a purtat în omenie vreme de 34 ani slujba de primar.

În luna trecută însă a avut românescul curaj să voteze și să spriginească alegerea preotului *Gavril Pop* din Măhăciu, ca membru în congregație com. Turda (despre ce s'a scris în «*Tribuna*» la timpul seu. Red.) Urmarea a fost, că solgăbireul 'l-a suspendat din primărie. Ca «motiv» a fabricat solgăbireul mirosina, că primarul a înstrăinat averea comunală înainte de asta cu 7 ani! Adevărul este, că reprezentanța comunală, înainte cu 7 ani a rupt din pășunatul comunal 2 jugere care le-a dat biserice, ca eclesie parohială. Solgăbireul știa de atunci «prima» aceasta, doar' el, solgăbireul, e *vecinul* proprietar al pășunatului comunal. Cu toate acestea, numai acum după 7 ani, când primarul *Nicoară* a votat pentru un Român, numai acum a dat de urma «crimei», pentru care 'l-a suspendat.

Faptul acesta îl recomandăm în atenția «*activiștilor*».

Instituția «*matriculanților de stat*» tot mai celebru se ilustrează. Sub titlul mîndru sunător zi de zi înmulțesc stăpînitorii sumele, cu care contribuie *comunele* la plata și remunerația matriculanților de stat.

Cel mai nou titlu de încasat bani dela comune pentru matriculanți este *fondul pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor, rămași de matriculanți*. Nu știu dacă și în alte comitate e introdus acest fond, știu că în cercul Vințului fiecare păreche, ce încheie contract de căsătorie, are să solvească 40 bani pentru acest fond.

Afară de aceste, fiecare comună plătește 60—80 coroane pentru speșele cancelariei matriculanților. Titlul oficios al acestei încasări este pentru «*anyakönyv dologi kiadás*».

Titli află d-lor, numai plata să vină dela sîrmanul popor!

VIII.

Cronica zilei.

Sibiu, 18 Februarie n. 1901.

Memento. 21 Februarie: Pienicul tinerimii universitare din Cluj, în sala hotelului Central.

23 Februarie: Concertul «*Reuniunii de cîntări și muzică din Reșița-montană*», în sala hotelului «*Klemens*».

M. Sa Regele Carol I. a binevoit a conferi ordinul «*Steaua României*», în gradul de mare cruce, dlor Delcassé, ministrul de esterne și Millerand, ministrul de comerț al Franței.

Dela «*România-Jună*». Comitetul societății academice «*România-Jună*» face cunoscut tuturor binefăcătorilor și cunoscuților, că localul societății din: IX. Lazarethgasse 26 — 'l-a mutat în VIII. Longdangasse 18, I. Viena, în 14 Febr. 1901. Tr. *Păscușiu*, președinte. G. *Barbul*, secretar I.

Direcțiunea bunurilor episcopiei române gr-cat din Oradea-mare a esarîndat unui consorțiu belgian 30.000 de jugere din pădurile sale din Bihor. Pentru prelucrarea lemnului din pădure este în prospect înființarea de ferestre mari și a unei fabrici chimice.

† *Gregoriu Maior*. Însmormentarea regretatului *Gregoriu Maior* s'a făcut în Viena, Miercuri după amezii în 31 Ian. v. și a fost vrednică de acest suflet nobil și plin de abnegare pentru binele neamului. A luat parte întreaga tinerime universitară română și un mare număr al coloniei române din Viena. În biserica S-ta Barbara preotul *Macaveiu* a rostit un discurs funebru, ear' la mormînt a vorbit dl. Drd. *Mariu Sturza* în numele tinerimii și al redacțiunii «*Gazetei*» și dl. *Păscușiu* în numele societății «*România Jună*», care s'a obligat a lua în pază mormîntul lui G. Maior.

† *Albert Arz de Straussenburg*, avocat în Sibiu, curator al biserice evanghelice săsești din Transilvania, membru al casei magnaților din Budapesta etc. a murit Sămbătă, în 3/16 Februarie. Răposatul a fost un distins și zelos muncitor pe toate terenurile vieții poporului săsesc, a fost iubit și stimat în viață, ear' după moarte este deplîns cu sincere lacrimi de societate, pentru binele căreia a muncit. Însmormentarea s'a făcut astăzi la 3 ore p. m. cu o pompă impunătoare. A asistat o mulțime de lume. Toate corporațiunile și autoritățile bisericești, civile și militare din loc și din jurul Sibiului au fost reprezentate. Dintre Români au petrecut la mormînt pe ilustrul bărbat Escelența Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit *Ioan Meștanu*, Il. Sa dl. arhimandrit Dr. *Ilarion Puscaru*, reprezentanții consistorului, ai «*Albinei*», seminarului, «*Asociațiunii*», *Reuniunii meseriașilor*, școlile civile de fete etc.

Tubileul Reuniunii femeilor române din Brașov. Festivitățile aranjate de Români brașoveni la împlinirea celor 50 de ani dela înființarea primei «*Reuniuni*» de femei între Români din țara noastră, au decurs cu demnitate și în mod impunător. Marția trecută la 9 ore dimineața s'a celebrat un *parastas* pentru întemeietorii și binefăcătorii Reuniunii în frunte cu Împărăteasa Regina Elisabeta, Metropolitii Andrei și Alexandru, Iuliana Mocsonyi, Ifigenia de Sina, Const. de Hurmuzachi etc.

După parastas s'au însmorminat mormintele membrilor însmormențați în Brașov la biserica Sf. Nicolae, din Groaveri și de pe Tocile.

A urmat apoi *ședința festivă* în sala cea mare a gimnasiunului. Cuvîntul de deschidere 'l-a rostit d-na președintă *Agnes Dușoiu*. A mai ținut un discurs festive d-na Elena A. *Mureșianu*, ear' d-na Maria *Batulescu* a ținut o clasică disertațiune despre «*Misiunea femeii române*». S'a declamat o admirabilă poezie ocașională compusă de profesorul Andrei *Băresanu*. Corul mixt al dlui G. Dima a executat cu măiestrie cunoscută 2 înălțătoare cîntări religioase. Seara s'a dat strălucitul «*Bal iubilare*», a cărui culme a format-o *Romana*.

Satisfacție. La timpul seu amintiserăm că gendarmii din *Zărnești* au oprit poporul român de acolo, ca să lucre în zilele de Crăciunul catolic sau unguresc. Acum ni-se scrie, că în urma păsirii energice a dlui avocat *Nicolae Garoiu* și a reprezentanței comunale, comandantul postului gendarmesc a fost pedepsit pentru abusul comis și a fost permutat din *Zărnești*. Rămâne acum, ca poporul să 'i-se dea deplină satisfacție, restituindu-și și pagubele ce le-a avut prin aceea, că două zile scumpe n'a putut lucra din cauza capriului pécătos al unor «*împenați*». Conducătorii poporului *zărneștean* merită toată lauda, că nu lasă a fi călcate în picioare drepturile poporului.

Păne și drepturi. Zeci de mii de oameni fără muncă, fără pîne trăesc în Budapesta cea «*strălucită*» și mult laudată de patrioții noștri. Și aceste parii, acești nenorociți, ca să arete miseria în care se află, au aranjat Vineri după amezii o plimbare ostentativă. O mulțime uriașă, goi, flămînzii, curgeau zdrențele de pe ei. Unii duceau niște table, pe cari sta scris: «*Păne și drept*». «*Trăescă dreptul general electoral*». Strigau, înjurau: «*Păne și drept*! Nu ne răpiți drepturile, și noi ne-am născut liberi! Luați jugul din grumazii noastre! Noi muncim pentru domni! Păne să ne dați!» Apoi au început să cînte *marșurile* și să strige: «*Trăescă revoluția*! Au spart ferestrele cafenelelor și birturilor din străzile pe cari le percurgeau. S'a început o bătaie teribilă. A curs sînge. «*Las*» se curgă și sîngele domnilor, căci al nostru încă a curs destul! — striga mulțimea. Lupta cu poliția a ținut mult. Cu mare greutate, poliția a putut în sfîrșit să împrăștie mulțimea infuriată. O parte dintre socialiști însă au apucat pe o stradă laterală, drept spre palatul contelui *Károlyi Sándor*, epărgînd toate ferestrele. Vre-o 20 inși au fost prinși, legați și duși la secție.

Până-cînd în casa țării, patrioții aduc innuri și votează milioane pentru maghiarizarea naționalităților, plebea maghiară, muncită de foame și frig, strigă revoluție... pîna... sînge... drepturi... nu stat unitar național maghiar.

Înainte numai!

Impăratul Germaniei și Franței. Ziarul parisian «*Gaulois*», publică un dialog foarte interesant, ce 'l-a avut Wilhelm II. cu *Paul Cambon*, ambasadorul Franței, în Windsor, la îngroparea reginei Victoria.

— Doresc, — zise împăratul Wilhelm, — ca să știe toți, că eu foarte mult iubesc Franța, și nici-cînd n'aș permite să o atace cineva.

La acesea Cambon răspunde:

— Mulțumesc bunăvoinței Maiestății Voastre și-mi permit să fac observarea, că Franța este un stat pacinic. Dar' dacă ar fi atacată din partea cuiva, se va apăra și — fără ajutorul altora.

O cununie strălucită a fost zilele trecute în Paris. P. Deschanel, președintele camerei franceze, și-a sârbătorit cununia cu d-soara Brice de Ville Germaine. Corpul diplomatic, toată lumea elegantă din Paris a fost de față la acest festiv act, ear' Loubet, președintele Republicii franceze a asistat ca martor al celebrului mire, care după toată probabilitatea va deveni cândva »primul cetățean« al Franciei.

Protestul naționalistilor irlandezi. În casa de jos a parlamentului englez, în decursul desbaterilor asupra adresei naționalistilor irlandezi au protestat în contra răscobolului sud-african și în contra autocrățiilor comise în acest răscoboi.

Șapte studenți condamnați la moarte. Autoritățile militare rusești au osândit la moarte pe șapte studenți din Kiev, cari n-au voit să depună jurământul sub steag, când, din cauza demonstrațiilor dela universitate, fuseseră drept pedeapsă înrolați în armată, ca soldați simpli. Condamnații așteaptă ciasul morții cu toată energia sufletului lor. Din contra, bătrânul rector al universității, în contra căruia se făcuseră demonstrațiile, cuprins de groază, a înaintat Tarului o cerere de agrație. Bătrânul învâțat nu vrea, ca în cariera sa științifică să aibă un episod atât de tragic, ca moartea celor 7 fosti învâțăci ai sei.

62.000 muritori de foame. Știri din Petersburg spun, că în ținutul Tomsk și Almolinsk 62.000 de oameni sunt amenințați să moară de foame din cauza slabei recolte din anul trecut. Nici societatea, nici guvernul rusesc nu mai pot împiedeca jertfa mizeriei și acum a început să bătute din cauza foametei tifusul negru în mijlocul sërmanului popor.

Un fapt rușinos. Din Oravița primim știrea, că în 14 Februarie a. c. a fost o petrecere unguerească, la care au luat parte ca aranjieri mai mulți frunțași români. Eată numele acestor oameni, cari și-au batjocorit națiunea, punându-se alături de aranjieri jidani, fără nici o sfială: Dr. P. Cornean, advocat, președinte; B. Muntean, adv., cassar; Dr. M. Gropșan, adv., voevod țigănesc; apoi Dr. I. Ciofan; I. Trăilă, adv.; G. Voda, cand. de adv., aranjieri.

Astfel de oameni, cari primesc roluri de »zigány-vajda«, de președini și aranjieri la petrecerile dușmanilor noștri, merită cel mai negru dispreț al tuturor Românilor cinstiți. Rușine se le fie!

Conflict diplomatic pentru cadavrul lui Milan. În Serbia a produs mare nemulțumire faptul, că primul rege al Serbiei nu poate fi înmormântat în pământul patriei sale. Se știe, că Maj. S. Francisc Iosif a rămas credincios dorinței exprimate de răposatul. Din cauza derutului ce l-a avut în afacerea aceasta la curtea din Viena, ambasadorul sêrb Cristic iși va da demisia. Se vorbește, că până-ce nu se va împlini dorința Serbiei, ca adevă cel puțin ulterior să fie dus cadavrul lui Milan la Belgrad, nici nu se va mai trimite alt ambasador sêrbesc la Viena. Radicalii sêrbi pretind, ca afacerea să fie adusă înaintea unui *juriu internațional*.

Marele defraudant Krivány János, care a furat din cassa orfanilor comitatului Arad 800.000 coroane, este condamnat de tribunalul din Arad la 9 ani temniță grea.

Naționalitățile și ziaristii maghiari. Secretarul de stat dela ministerul de interne, Gulner Gyula, a ținut la banchetul dat în onoarea scriitorului Heroeg Ferenc un toast, în care a preamărit pe ziaristii maghiari pentru activitatea ce o desvolă întru întărirea maghiarismului. »Pe noi, Ungurii — zise Gulner — ne lăveș și isebesc naționalitățile, și toamă de aceea ne este nouă atât de scumpă și atât de prețioasă garda aceea, care ne apără cu litere maghiarismul și idealele noastre patriotice. Este o plăcere dumezească a ziaristilor, că ei pot să transplanteze din generație în generație în inima altora felul lor de gândire și însuflețirea lor. Imi golesc pãharul în sănătatea ziaristilor maghiari, dela cari se așteaptă să asigure viitorul și înaintarea acestei țări, și să repareze ceea-ce adese-ori strică politicienii. — Luăm act de declarațiunile sovinitice ale domnului secretar de stat, care se identifică cu infernalul fel de gândire al Schreib-Moritzilor jidano-maghiari. Di Gulner a marcat corect misiunea presei maghiare. Noi, ziaristii români, cari nu avem fericirea să încasăm laude atât de prețioase, atragem deosebita atențiune a societății românești asupra celor cuprinse în toastul acestui înalt funcționar de stat.

Un protest internațional. Sub numele de »Uniune internațională« s'a constituit o reuniune, în fruntea căreia se află renumiții Englezi: Herbert Spencer și William T. Stead. Scopul reuniunii este, a reprezenta conștiința opiniei publice, care să împiedece puterile de a păcătuți atât de greu în contra dreptului ginților. Uniunea internațională a adresat, din incidentul schimbării de tron în Anglia, o provocare către puterile, cari au subscris hotărârile conferinței de pace dela Haga și către comisiunea internațională aleasă

acolo. În protest se zice între altele: »Prin aceasta protestăm solemn în contra desconsiderării hotărârilor din Haga, care se arată în crutul răscoboi sud-african.

Greva croitoreșelor din Paris. Fetele croitoreșe din Paris au depus acul și foarfecile și s'au pus în grevă. Atelelele cele mai mari de croitorie și-au sistat lucrul. Grevistele numai atunci vor continua să lucreze, dacă li-se va plăti de aci înainte lucrul nu după piesă, ci cu ziua, câte cel puțin 10 fr. pe zi.

Vieața socială.

Producțiunea musicală-teatrală din Tilișca.

— Raport special. —

— 17 Februarie n.

O dorință arzătoare nutriam de mult, ca să pot asista odată la o petrecere, ce și de astă-dată, ca și de zeci de ani, — încât am înțeles, — s'a sêrbat în 2/15 Februarie a. c. în frunțașă comună românească Tilișca.

Dorința de astă-dată mi-s'a împlinit și de cele-ce am văzut și esperiat, sufletul mi-s'a umplut de bucurie. Da, cu bucurie sufletescă am observat satisfacția ce se reoglindea pe fețele celor prezenți și în special pe fețele acelor părinți, ai căror fii ca elevi de școală în număr aproape peste 20 se alipiau cu atăta iubire fiască de măiestrul lor de cant, vrednicul învâțător - dirigent Bratu, sub a cărui dirigiare cu atăta umilință și inocență au executat primul punct din program: »Pe tine te lăudăm«. Destoinicia harnicului dirigent în ale muzicii vocale și-a ajuns culmea prin executarea cu atăta desteritate a frumosului »Cântec al lui Mihaiu-Viteazul«. Publicul a răsplătit prin aplauze frenetice.

Și dacă zic cu cuvintele profundului scriitor Marc F. Quintilian: »alipirea și simpatia elevului e cea mai plăcută recompensă pentru ostenele învâțătorului«, o zic, că, recompensa manifestată față de dl dirigent Bratu, atât din partea elevilor sei, cât și din partea publicului asistent se-i servească ca îndemn de a lucra și în viitor cu același zel pentru școală, în a cărei serviciu e, ca și până acum.

Frumoasa piesă teatrală »Florin și Florica«, a fost admirabil executată. Tinerul învâțător și teolog absolvat Popoviciu în rolul lui »Florin« a debutat cu multă precisiune. Așigderă și dragălașa domnișoară Iuga, fiica domnului D. Iuga, admin. protop. în Tilișca — s'a achitat pe deplin în rolul »Floricei«.

A urmat culmea veseliei: jocul, căruia l'a premers »Călușorul« și »Bătuta« jucate cu mult tact și dibăcie de 7 tineri din Tilișca, îmbrăcați în pitorescul costum mărginenesc. Au fost admirați, dar și răsplătiți cu nesfârșite aplauze.

Eată un rezultat moral atât de frumos ce poate servi spre fală și laudă corpului învâțătoresc din Tilișca, cât și vrednicilor conducători ai comunei acesteia.

Ca de încheiere amintesc, că o parte a inteligenței din comuna din jurul Tilișca n'a luat parte la această petrecere; și o atribui asta timpului înocăva nefavorabil sau indiferentismului?

Ori-cum, dar e timpul suprem ca să ne desbrăcăm de acest vâl ce numai spre binele propriu, cât și al poporului român nu e.

Nu e destul a ne îndemna unii pe alții cu gura, cu cuvântul, ci fapte să arătăm, pilde să dăm pe toate terenurile și cu toate ocaziunile.

Iuon alu schiopu.

Bal ardelenesc în București.

Ieri, Duminecă, în 4/17 Februarie, la orele 8 și jumătate seara, societatea »Culturală« a Românilor transilvăneni din Merchiaș, a dat în sala »Dacia« un bal pentru sporirea fondului seu de binefacere.

A luat parte la bal un public mare și distins, care și-a petrecut în vie animată. Dansurile ardelenice: »Ardeleana«, »Hategana« etc. au fost și de astă-dată mult admirate.

Serată literară în Sebeș.

Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș și jur va ține în legătură cu adunarea ei generală Sâmbătă, în 10/23 Februarie 1901, la orele 7½, seara, în sala cea mare dela hotelul »La leul de aur« din Sebeșul-veșec o serată literară compusă din cântări și declamări. Intrarea liberă. Ofertele maritimioase în favorul Reuniunii se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Din public. *)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru procurarea vestimentelor împărțite la copiii săraci de ambele confesiuni dela școalele gr-or. române capitale din Orăștie cu ocaziunea sêrbătorilor Orăștieiului, au binevoit a contribui următoarele stimate doamne și domni: Hedvig Muntean 12 coroane, Maria Mihaiu și Dr. I. Mihu, câte 10 cor., Corne-

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

lia Pop 8 cor., Dr. S. Moldovan 6 cor., Anastasia Orbonas, Leontina Dobo, N. Vlad, Victoria Domșa, Hortensia Draia, I. Vuleu, Victoria Erdélyi, A. Barcan, Ana Adamoviciu, câte 5 cor., Antonia Szabó, Ana David, V. Bidu, câte 4 cor., I. Rațiu, Ana Belei, câte 3 cor., Maria Corvin sen., Ana Vlad, I. Branga, câte 2 cor., Maria Andreescu, C. Baicu, Maria Moța, Maria Racolta, Ana Brassay, N. Pârșu, Cornel Popescu, V. Orbonas, Miți Baicu, E. Lăzăroiu, I. Mărian câte 1 cor., Ana Banciu, Roza Bercian, câte 80 bani, N. Crișan, N. Bărsan, câte 60 bani, D. Rob, Luca Dan, câte 40 bani, N. Cristea 30 bani, Samuil Lăzăroiu 20 bani. Suma totală a colectei face 134 cor. 10 bani.

Au contribuit apoi dl I. Lăzăroiu cu 26 șaluri, 4 cărpe și barchet pentru 4 gurțe, ear' dl I. Hardt 10 m. barchet pentru rochițe.

Dela tombola aranjată în seara din 6 Decembrie v. spre scopul acesta a intrat ca venit curat suma de 65 cor. 34 bani.

Cu ocaziunea aceasta d-na M. Mihaiu a câștigat o dosă de zahăr, care s'a licitat din nou în favorul colectei cu un venit de 7 coroane 42 bani. Tot asemenea s'a licitat o bonbonieră, câștigată de cătră dl I. Bonciu, care a adus un venit de 1 cor. 50 bani. Suma totală dela colectă și dela tombolă face 208 coroane 36 bani.

Din acești bani s'au procurat: 12 părechi de păpuși a 6 cor. = 72 cor.; 6 rocuri a 6 cor. = 36 cor.; 8 laibere = 28 cor. 80 bani; pănura pentru 9 părechi cioareci = 19 cor. 60 bani: căciuli, cărpe, șaluri, gurțe etc. = 25 coroane 22 bani; colaci, nuci, turte, mere ș. a. = 26 cor. 74 bani. Suma cheltuelilor: 208 coroane 36 bani.

Aceste vestimente s'au distribuit la 45 copii săraci Joi, înaintea Crăciunului, ear' în ajunul sêrbătorilor s'au împărțit susnumitele mărunchiuri pentru mâncare tuturor școlarii dela școalele noastre din loc.

Pentru aceste contribuii primească maritimioasele doamne și domni cele mai sincere mulțumite din partea micuților școlari.

Orăștie, 16 Ianuarie. st. v. 1901.

Maria Mihaiu. Victoria Domșa.

POSTA REDACȚIUNII.

Simina. De când ai venit la presupuneri atât de simistre? Se publică cu plăcere.

I. M. în Lopadla-r. Te rugăm a te adresa la librăria W. Krafft; acolo apare și »Enciclopedia rom.«

Ciaj. Rugăm puțină răbdare; avem îmbulzeală de material.

ECONOMIE.

Știri economice.

Altoi grațuiți. Reuniunea economică română din comitatul Hunedoarei va împărți anul acesta între membrii ei 400 altoi de meri, 200 peri, 100 cireși, 100 vișini, precum și 2000 pădureți de meri și 1000 pădureți de peri. Tot ea se va îngriji și de mai multe sute de surcei de altoi. Avis membrilor și celor-ce vor să se facă.

Reuniunea română de înmormântare din Elisabetinul Timișoarei a avut cu finea anului 1899, 4167 membrii și o avere de 192.085 coroane 36 bani.

Cale ferată. Ministrul de comunicațiune a prelungit concesiunea pentru calea ferată dela Murș-Oșorheiu până la Sighișoara încă pe un an.

Premii pentru împăduriri. Pentru împăduririle în nêspurile dela Deliblat au fost premiate în comitatul Timișului comunele Deliblat cu 180 c., Carolfalva cu 216, Mramorac 216, Duboveț 72 c., Gaitasol și Gerebenț cu câte 24 c.

Nou oficiu postal s'a deschis în Bajamér, comitatul Bihorului.

Din Turnu-Severin a cumpărat o casă de export zilele trecute 60 mii carne de porc pentru șuncă.

Pentru cultivătorii de cai din comitatul Timișului a pus ministrul de agricultură 500 de coroane la dispoziția reuniunii de agricultură de-acolo.

Școalele de stat pentru via de vie au acoperit în anul 1899 o suprafață de 612 jur. catastr. între viierii mai mici s'au împărțit 18 mil. 18 mii vițe americane, 6 mil. 355 de mii vițe europene și 332.377 mlădițe de altoi.

Struguri din România s'au importat în anul 1899 în cantitate de 2871 măști metriche, în anul următor 7212 m. m., din cari s'au stors vr'o 2000 m. m. pentru vin.

Bibliografie.

„Sâmbăta morților“.

— Voce din presă. —

„Noua Revistă Română“ scrie următoarele: »Sâmbăta morților«, dramă din popor, localizată de Teodor V. Păcăpian. — Ionel, feciorul unei văduve sărace, iubește pe Ileana fiica lui Petrilă, un morar avut și sgârcoit, ce nu putea suferi pe Ionel. De giaba sînt toate demersurile primărești pe lângă Petrilă, acesta numai se enfurie și suferințele Ileanei se înmulțesc. Petrilă cere dela Ileana să nu mai audă cântecul de fluier al lui Ionel, și el de dragul Ileanei își sfarmă fluierul, singura lui mângâiere, dar' cu el deodată se mântuiește și credința, nădejdea inimii lui. De neocap pleacă la morții anului. Aici adoarme și în vis i-se arată că a văzut pe Ileana Pleacă grăbit și desperat, întâlnește pe morarul și pe groparul. Morarul din unele vorbe ale lui Ionel deduce că Ionel l'a văzut între cei-ce vor muri. Aceasta îl înspăimântă și se îmbolnăvește, Ileana curioasă vine și ea la Ionel și îl întreabă, el îi mărturisește că a văzut-o. Acum Ionel nu mai are nici liniște, își propune să iee lumea în cap, dar' mai vrea să vadă odată pe Ileana, se duce la ei în ogradă. Morarul bolnav eșie și se ascundă comoara, se întâlnește cu Ionel și cade mort. Vine Ileana și i strigă: Ucișă. El desperat pleacă din sat. Ileana e bolnavă și înainte de moarte prin stăruința preotului lartă pe Ionel și îl roagă să-i cante afară din fluier, ca odată în vremurile fericite; moare în cântecul fluierului.

Di Păcăpian, de altfel recunoscut ca bun traducător, a localizat cu mult succes această piesă, care are multe părți instructive pentru popor. Teatrul Ardelenilor este în formare, și deocamdată se reduce la reprezentațiile tinerilor diletanți, cari sînt foarte răspândite, interesându-se de ele cu multă dragoste chiar și țeranii. Repertoriul acestor reprezentații e cules aproape tot din comediile lui Alexandri și Vulcan »Sâmbăta morților« e chemată să introducă în teatrul popular al Ardelenilor și drama. Localizarea dlui Păcăpian corespunde ideilor la modulul de gândire al țeranului.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, de Dr. C. Diaconovich, primsecretarul »Asociațiunii«.

A apărut fasc. XXII. al acestui dicționar enciclopedic, cuprinzând cuvintele Libelul — Manaliu.

Numărul articolelor acestui fascicol trece mult peste 1000, și anume conține restul literel L și vre-o 500 cuvinte cu inițiala M. Partea cea mai interesantă pentru noi a publicațiunii, și anume articolele istorice și biografice românești, de astă-dată ni-se prezintă în număr deosebit de mare și în estensiune ce trece peste cadrul unei mici enciclopedii, dar' care e pe deplin justificată prin importanța sugetelor. Dintre aceste articole remarcăm: Literatura (M. Strajan), Lucaci, Lugo, Lytton (D. Onciul), Mailat, Maior, Maioreșcu, Măldărescu, Mănăstire, Mangra, Maniu, Manliu, etc. Igiene: Lupus, Mălaiu, Malaria, Mămăliga. Din celelalte amintim: Liber schimb, Licheni, Limba, Limbrie, L'Indépendance Roumaine, Linné, Lipova, Lipovani, Lipsca, Lissabona, Livingstone, Lobkowitz, Locke, Londra, Lombroso, Lonyay, Loteria, Ciril Lucari, Ludovic, Luna, Lupa, Lupul, Luther, Lutherana biserica, Lyon; Macedonia, Machiavelli, Madrid, Maghiari, Magnetism, Maimuța, Malaezi, Mamifere, Mandicevichi (Dr. Sbiera), Mangan, Manifest, etc.

Îndeosebi amintim îngrijirea ce se dă chestiunilor mai importante din istoria noastră națională, tratate în cea mai mare parte de distinsul nostru istoric Dr. D. Onciul cu profunditatea și obiectivitatea ce caracterizează toate scrierile acestui savant istoriograf. De interes pentru cercuri largi și de folos real, sînt articolele igienice lucrate de academicianul Dr. Felix, cel mai competent autor român în materie de igienă. Științele naturale, și îndeosebi botanica, deasemenea e bine reprezentată, și în trece scrierile ce le avem până acum în această materie.

Dintre ilustrațiunile amintim biseriile românești din Lugoj, unul dintre cele mai importante centre ale Românilor din Ungaria.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (depozit general pentru România; E. Storc, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumărare pentru un tom broșurat cor. 20 —, legat cor. 23. 20 (în România: lei 25. —, resp 28.50).

Tragedia Calvarului, de abb Henry Bolo, tradusă în românește de membrii societății de lectură »Inocențiu Micu Clain« a teologilor din Blaj. Ediț. societății tipar. »Tipografiei«, societ. pe acțiuni în Sibiu. Prețul: 2 coroane, pentru România: 3 lei.

În această scriere se tratează, într'o concepțiune originală și într'un stil superb, *dî-vina tragedie* a Mântuitorului. E o lectură, ce înalță fiecare suflet creștinesc, obicinuit a simți și gândi.

Traducerea e vrednică de original; pare-că nici nu e traducere. Un limbaj verde romănesc, în felul scripturilor sfinte, este caracteristica escelentei traduceri, care face onoare tinerilor teologi dela Blaj. Unitatea stilului e așa de evidentă, încât ni-se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înăfășurarea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului »Tipografiei« noastre. Ear' broșurarea în stil antic, frantuzesc îi dă o formă originală și atrăgătoare. Învelișul e de hârtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu înăfășurare așa de elegantă, demnă atrăgătoare.

Ermeneutica biblică, compusă după Ubaldo Ubaldi, de Dr. Victor Semigelski, cu aprobarea ordinariatului metropolitan gr-cat de Alba-Iulia și Păgăraș. Tipografia seminarului arhiepiscopesc din Blaj. Editura autorului. Prețul 2 cor.

Autorul destinează venitul curat pentru fondul provincial de salarizare al preoților și învâțătorilor

Teatrul orașenesc în Sibiu.

Diracțiunea Leo Bauer.

Marți, 19 Februarie n. 1901.

Beneficiul casseritei Paula Richter.

ANNA-LISE.

Comedie istorică în 5 acte, de Hermann Hersch.

Începutul la 7 ore seara.

Sosii în Sibiu.

La 17 și 18 Februarie n. 1901.

Hotel »Impăratul Romanilor«: Letay, Gruber, din Turda, oficiali; Klein din Cluj, Labovitz, Thaler, Csura, Preger, Bieber, din Viena, Galdonyi, Gál, Welkowitz, din Budapesta, Gross din Linz, comercianți; Jurke, locotenent din Cluj, d-na Vasváry din Făgăraș, Vilma Karletz din Brünn, privatere; Baussnern, comite-suprem din Făgăraș; Hiemesch, primar din Brașov; Böhm, volajor din Budapesta; Fleischer, preot din Făgăraș; Dr. Vladone, candidat de adv. din Hațeg; Pater, profesor din Cluj; Dr. Herfurth din Neustadt, Kinn din Zepling, Brantsch din Bekokten, Csallner din Wallendorf, decani; Karletz din Brünn, Tihány din Cluj, Weiss, Friedmann, din Viena, Strasser, Krauss, din Budapesta comercianți.

Hotel »Meltzer«: Letay din Turda, Gruber din Jászberény, oficiali; Dr. Iancu, medic oerual din Săsciori; Grauer, volajor din Viena; Szentpétery, inginer din Biertan; Basarab, teolog din Romos.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 18 Febr. n. 1900.

Hârtie-monetă română	Cump.	18.70	vend.	18.80
Lire turcești	4%	92.35		
Imperiali (16 R ^o aur)		98.0		
Ruble rusești	2.46	2.54		
Galbeni	11.28	1.840		
Napoleon-d'ori	19.12	9.200		
100 Marco germane	117.50	117.80		
100 Lire sterling	24. —	24.2		

Bursa de Budapesta.

Din 16 Febr. n. 900.

Renta de aur ung. 4%	117.
„ „ 4%	92.35
„ „ val. cor. 6%	98.0
Imprumutul câilor ferate ung.	98.25
Bonuri rurale ung.	98.50
„ „ croate-slavone	98.50
Obligațiunile desp. regalilor	98.6
Lesuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140. —
Renta de hârtie austriacă	98.15
„ „ de argint austriacă	98. —
„ „ de aur austriacă	11. 25
Lesuri austriece din 1860	185.50
Acțiunile băncii austro-ungare	1700. —
„ „ de credit ung.	673. —
„ „ de credit austr.	665.75
Scrieri fondare ale institutiilor de credit și economice »Albina«	102. —
Galbeni imperiali	11.40
Napoleon-d'ori	19.16
Marco 100 imp. germane	117.65
London 10 Lire sterlingi	240.80

Bursa de Viena.

Din 16 Febr. n. 1900

Renta de aur 4%	117. —
Renta ung. v. c. 4%	92.20
Imprumutul câilor ferate ung.	91.70
Bonuri rurale ung.	91.85
„ „ croate-slavone	92.70
Renta de hârtie austriacă	98.35
„ „ de argint austriacă	98.15
„ „ de aur austriacă	11. 15
Lesuri austriece din 1860	185.50
Acțiunile băncii austro-ungare	1693. —
„ „ de credit ung.	6 —
„ „ de credit austr.	6 75

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

„FAGETANA“

instituit de credit și de economii, ca societate pe acțiuni în Faget.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii »FAGETANA«, ca societate pe acțiuni în Faget, sunt prin aceasta invitați în sensul §-ului 15 al statutelor societății la

a IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Faget, Joi la 14 Martie st. n., la 10 ore antemeridiane, în localul societății.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre activitatea institutului și despre rezultatul gestiunii anului IX.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în anul al IX-lea de gestiune.
5. Darea absolutului membrilor în direcțiune și în comitetul de supraveghere.
6. Modificarea §§-lor 14, 16 și 18 din statutele societății.
7. Alegerea a 4 membri în direcțiune.
8. Eventuale propuneri făcute în sensul §-ului 26 din statutele societății.
9. Esmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală sau în persoană sau prin plenipotențiat, sunt invitați în vîrteala §-ului 16 din statutele societății a-și depune acțiunile dlor cu o zi înainte la cassa societății.

Faget, în 14 Februarie st. n. 1901.

[53] 1—1

Direcțiunea.

Contul bilanț.

Activ	cor.	fil.	Pasiv	cor.	fil.
Cassa în numerar	19314	89	Fondurile sociale:		
Realitate institutului	41407	69	Capital de acțiuni 1000 acții		
Efecte publice	19945	40	la 200 cor.	200000.—	
Acțiuni străine	20720	—	Fondul de rezervă	100000.—	
Imprum. pe camb. cu giranți	580284	24	Fondul special de rezervă	21699	42
după diverse	184.	—	Fondul de garanție	6000.—	
Imprum. pe camb. cu acop. hip.	580100	24	Fondul realităților	3376	70
» hipotecă	164121	40	Fondul de pens. al funcționarilor	40132	61
» oblig. cu cavenți	163688	40	Depuneri spre fructificare	665371	22
Credite de cont-curent	128290	14	Cambii reescomptate	162529	82
Mobilier	70321	14	Interese anticipate pro 1901	10006	24
După amortisare de 10%	1874	69	Dividende neridicate	220.—	
Diverse conturi deb. și int. rest.	1687	22	Diverse conturi creditoare	7157	58
	41542	81	Profit curat	34645	24
	1251138	88		1251138	88

Contul profitului și perderilor.

Eșite	cor.	fil.	Venite	cor.	fil.
Interese:			Profit transpus din 1899		
pentru fondul de rezervă	4680	76	Interese:		
» depuneri spre fructificare	86457	62	dela impr. pe cambii cu giranți	68679	86
pentru cambii reescomptate	15161	78	dela impr. pe cambii cu acop. hip.	17343	86
Spese:			dela impr. pe hipotecă	16217	62
salare și marce de prezență	11806	—	dela impr. pe oblig. cu cavenți	14217	91
chirie, porto, tipărituri și alte	4822	35	dela credite de cont-curent	5357	64
Contribuțiune:			Profit dela realități	2000	—
directă	7789	31	» acțiuni străine	1299	10
de 10%, după inter. depuneri	3645	75			
comunală	1547	78			
camera comercială	191	66			
competință de timbru	291	—			
Amortisare:					
din mobilier	182	47			
din impr. pe camb. cu gir.	184	—			
Profit curat	34645	24			
	120910	72			

Făget, la 31 Decemvrie 1900.

Directorul executiv.

Sebastian Olariu m. p.,

Pentru comptabilitate

Toma F. Ionescu m. p.,

Membrii în direcțiune:

Dionisiu Feneș m. p. Aurel Popescu m. p. George Popoviciu m. p. George Giura m. p.

Contul prezent esaminându-l conform legilor și statutelor l-am aflat esact și cărțile în bună regulă.

Făget, la 14 Februarie 1901.

Comitetul de supraveghere:

Dimitrie Iosof m. p. Demetru Carabaș m. p. Vasile Niculescu m. p.
Adam Lesnic m. p. Alexandru Iolozan m. p.

Descrierea Ardealului.

Cine voeste să cunoască frumoasa țeara a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horia și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murșului, apoi Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate siarele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, acție între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce intrădever se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea care o merită.

Comandă se pot face la

Librăria W. Kraft.

Nr. 266/901.

[47] 2—2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de *controlor la oficiul de dare* orășenesc devenit vacant, cu care este împreunat un salariu anual de 1200 coroane, se scrie concurs cu termen până în 28 Februarie a. c.

Concurenții au a-și înainta până la acest termen rugățile provăzute cu timbrul prescrip, instruite cu atestatul de botez, atestatul școlastic și atestatul despre aplicarea sa de până acum la subscrisul magistrat orășenesc.

În rugare e de a se nota totodată, dacă concurentul e susceput în lista alegătorilor die-tali compusă pe anul 1901 a orașului Sebeșul-săsesc. Concurenții au a depune o cauțiune în mărimea salariului.

Sebeșul-săsesc, în 29 Ian. 1901.

Magistratul orășenesc.

O damă română,

veduță, din clasa inteligentă, descendentă unei familii alese, trecută de 50 de ani, care vorbește perfect limba germană și sârbă, în cele casnice foarte îndemnată și pricepătoare, dorește a fi angajată într-o familie mai aleasă ca conducătoare în economia casnică, cu condițiuni neesagerate, — eventual și pe lângă vr'un domn mai în etate, avînd și garanță pecuniară.

Pentru adresă a se îndrepta către redacțiunea „Tribunei“.

[80] 6—6

Cărți didactice.

Adamescu, Istoria limbii și literaturii rom. cor.	3.50
Barcianu Dr. D. P., Gramatica germ. teor.-pract. cor.	2.80
— Dicționar rom.-germ. broș. cor. 6.—, legat germ.-rom. cor.	7.60
— germ.-rom. cor.	9.40
Brânzeu N., Școalele din Blaj, studiu istor. cor.	2.—
Butculescu N. M., Religie și știință, încercare critică	—75
Buțureanu H., Manual de arheologie și bibliică	4.—
Cipariu T., Gramatica limbii rom. P. II. sintetică	4.—
— Despre limba română	—80
Densușianu A., Istoria limbii și literaturii rom. cor.	4.50
Dobrogean Ghera, Literatură și știință 2 vol. a Lapadat D., Esercițiile de stil în școala popor. cor.	5.—
Lauran, Creațiunile gr.-catolice deprins în legea sa	—80
Lazaricu I., Istoria literaturii rom., în usul tiner. sud.	2.40
— Elemente de Poetica rom., în usul tiner. gimn.	2.—
Măndrescu I. C., Elemente ungurești în limba română	1.20
Munteanu G. I., Opurile lui Caiu Corn. Tacit. traducere	3.—
Ollănescu D. C., Ode, Epode, Carmen saeculare lui Q. Horatius Flaccus, traducțiune în versuri, vol. I.	1.60
— Ad Pisones (ars poetica) lui Q. Horatius Flaccus, traducțiune în versuri, P. I.	6.—
Patriciu Gr., Didactica generală cu privire la învățăm. școlăie primare	2.—
Petri B., Scriptologia sau modul de a învăța cetitul scriind	1.50
— Sistemul metric, manual pentru învățători	1.60
Pîpoș Dr. P., Didactica pentru elevii institutelor pedag.	—60
— Istoria pedagogiei	1.60
— Metodica școlăie popor. pentru elevii inst. pedag.	4.—
— Psihologia pentru instit. pedag. și școalele medii	3.—
— Psihologia pentru instit. pedag. și școalele medii	2.—
Poni P., Elemente de fizică cu figuri în text	5.—

Pentru școalele poporale

avem cele în Sibiu, Brașov și Blaj apărute, însemnez numai:

Antia carte de lectură de I. Popescu, reviz. de Dr. Span, legat	cor.—40
Carte de cetire II. prelucrate de Dr. Span legat III.	cor.—60
Geografia Ungariei de Dr. N. Pop, rev. de N. Piliș cu harta	1.20
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop, cu multe ilustrațiuni	—50
Aritmetica de F. E. Lurtz:	—40
Partea I. pentru anul I. și II.	—40
„ II. numerii dela 1—10.000	—70
„ III. Frațiunile com. și decimale	1.—
„ IV. Regula de trei, calculul procentelor etc.	1.80
Fizica de Făgărășan cu multe ilustrațiuni în text	—60
Economia câmpului și grădinaritul de G. Moian cu ilustr.	—50
Imnouri, adică poezii naționale din cei mai buni scriitori rom.	—80
Caiete de scris — după tarife separate.	
Popescu I., Comptul în școala pop., manual pentru învățători	2.40
— Pedagogia psihologică și etică	4.—
— Psihologia empirică sau știința despre suflet Popovici-Contă C., Științe istorice și morale sau încercări asupra stării noastre sociale	4.—
Răduț T., Studii literare, Chestiuni liter.-istorice, filoz. și artistice	2.75
Rozek I., Crestomatia scurtă din poezi latini, cu note	1.50
— Crestomatia scurtă din poezi latini, cu note	—60

Mapele de pârte

iertate de înaltul minister pentru școală.	
Kogutowicz M., A magyar korona országainak iskolai fali térképe (Mapa Ungariei) tras pe pânză,	cor. 11.50
— Europa iskolai fali térképe (Mapa Europei) tras pe pânză,	12.—
— Az osztr.-magy. monarchia iskolai fali térképe (Mapa Austro-Ungariei) tras pe pânză	11.50
Europa după Koren, trad. de I. Moldovan, tras pe pânză cor. 11.—	
Semigloburile, charta globului pămîntesc, tras pe pânză cor. 8.—	
Palatina și țările sîntele scripturi tras pe pânză cor. 6.—	
Rusu I. V., carte de lectură pentru cl. gimn.	
Inferiari	
Stefanelli I., Catechetica biser. drept cred. revizit	1.80
— Catechese, manual pentru cateheți și învățători în 3 vol. (Op. premiat de Academia Rom. în Bucur.-ți)	8.—
Tom. I. Istoria biblică a Testam. vechiu	8.—
Tom. II. Istoria biblică a Testam. nou, cu harta Palestinei	10.—
Tom. III. Învățăturile dogmat. și morale	8.—
Opul întreg cu harta Palestinei pret redus	20.—
Vicin Al., Carte de cetire pentru cl. V. gimn.	2.40
Celor ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.	

Se află de vînzare în librăria W. Kraft, Sibiu.

Pentru tipar reponsabil Ionif Marșhall.

„AURORA“, SOCIETATE DE ÎMPRUMUT ȘI PĂSTRARE ÎN NĂSEUD.

Convocator.

Domnii membri ai societății de împrumut și păstrare „Aurora“, sînt invitați a participa la

adunarea generală a XXVII-a,

care va avê loc Duminecă, în 7 Martie 1901, la 10 ore a. m., în sala școalei fundatiionale populare superioare din Năsêud.

Pentru cazul cînd această adunare nu s'ar putê ține din lipsa voturilor recerute, prin aceasta se convoacă totodată a doua adunare, care va avê loc în 31 Martie 1901, la ora și în locul fixat, în care vor aduce hotărîri valabile membrii prezenți.

Ordinea zilei:

1. Raportul direcțiunii și al comisiunii censurătoare.
2. Satorirea bilanțului pe anul 1900, distribuirea profitului, darea absolutului pentru anul de gestiune expirat.
3. Alegerea alor doi membri în consiliul administrativ pe timp de 3 ani.
4. Alegerea comisiunii censurătoare pe timp de un an.
5. Propunerile consiliului administrativ și eventual alte propuneri insinuate în sensul statutului.

Năsêud, la 10 Februarie 1901.

[54] 1—3

Direcțiunea.

P. t. damele

sê binevoiască a lua la cunoștință, că confecțiunea de albituri Iuliu Wermescher, strada Cîsnădiei nr. 1, livrează nu numai aranjamente complete, ci și singurice cămăși pentru dame, pantaloni, corsete pentru dame, albituri de pat, apoi pânzături de masă, șervete, ștergare pentru feteșoare (Baby), perini pentru botez, căițe, jackette mici, Hoschen, Latzerl, scutece, fașfi, numai solid pregătite și în mare asortiment se află în depou.

[411] 10—

Viorele de Riviera

cu foarte fin parfum de basmale, cu parfum de viorele

Apă de Colonia Secazian

[186] 5—6

cea mai proaspătă turnare.

Preparate ale binecunoscutel firme A. Motscha & Comp

Deposit în prima și unica prăvălie specială a Transilvaniei

PARFUMERIA MELTZER,

GUSTAV MELTZER,

strada Cîsnădiei (palatul comandai de corp)

fabrică de săpun și lumini, str. Gușteritei în Sibiu.

Cuprinsul oel mai bogat și mai valoros.

Eminenta revistă pentru politică, literatură, știință și artă:

Noua Revistă Română

ce apare la București (România)

sub direcția distinsului literat prof. univ. C. Rădulescu-Motru

se abonează și se vinde

cu numărul singuraticel a 1 coroață la administrația ziarului „Tribuna“.

→ Apare de două-ori pe lună. ←

Prețul abonamentului pe un an 24 lei, pe trei luni 6 lei.

Redacțiia și administrația la București, Pasagiul-român 20

Cu oola orărea oelor mai distinși literați.

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă poporală.

„Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminecă, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte sê poată abona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.